

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8
[Total No. of Printed Pages : 8

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **302-EK (RS)**

Code No. : **302-EK (RS)**

ಡಿ.ಎಲ್.ಎಡ್. ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ

D.El.Ed. FIRST YEAR

ಶಿಕ್ಷಣ

EDUCATION

ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಪರಿಚಯ

INTRODUCTION TO BASIC CONCEPTS

(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada & English Versions)

(ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(Revised Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 06. 10. 2020]

Date : 06. 10. 2020]

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.00 ರವರೆಗೆ]

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada Version)

ಭಾಗ - I

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕಡ್ಡಾಯ : $10 \times 1 = 10$

1. ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ ಕ್ರಮಗಳು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವ ಧೈಯಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ
(A) ಜ್ಞಾನ (B) ಸಮಾಜ
(C) ಪಠ್ಯಕ್ರಮ (D) ವ್ಯಕ್ತಿ
2. ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಅಂಶ
(A) ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಬೋಧನೆ (B) ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶಗಳು
(C) ಗುಂಪು ಬೋಧನೆ (D) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆ
3. ರೋಹಿತ್ 6 ವರ್ಷದ ಮಗು. ಅವನು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸೋಗುತನದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ರೋಹಿತ್ ಈಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ?
(A) ಮೂರ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂತ (B) ಸಂವೇದನಾಗತಿ ಹಂತ
(C) ಕಾರ್ಯಪೂರ್ವ ಹಂತ (D) ಔಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂತ

D.El.Ed. - I (RS)

1902

[Turn over

4. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರದಿಯಂತೆ ಆಡುವುದು, ಇತರರಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಆಟ

- (A) ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಟ (B) ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಆಟ
(C) ಸಮಾಂತರ ಆಟ (D) ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಟ

5. ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಟ್ರೆಡ್‌ಗಳು, ಚಿತ್ರಪಟಗಳು, ಮಾದರಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಗೆಯ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

- (A) ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳು (B) ಆಲಿಕಾ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳು
(C) ಸ್ಪರ್ಶದ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳು (D) ಬರಹದ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳು

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ :

- I. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ
II. ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ
III. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಲಾರರು
IV. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ :

- (A) I ಮತ್ತು II (B) I ಮತ್ತು III
(C) II ಮತ್ತು III (D) II ಮತ್ತು IV

7. ಸಂವಿಧಾನದ ಯಾವ ಅನುಚ್ಛೇದವು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಮವರ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ ?

- (A) ಅನುಚ್ಛೇದ 21(A) (B) ಅನುಚ್ಛೇದ 350(A)
(C) ಅನುಚ್ಛೇದ 256 (D) ಅನುಚ್ಛೇದ 28

8. ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ :

- I. ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಕಲಿಕಾಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
II. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯು ಅನನ್ಯವಾದದು.
III. ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕಾಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
IV. ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಯ ಒಳಗಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ :

- (A) III ಮತ್ತು IV (B) I ಮತ್ತು III
(C) I ಮತ್ತು II (D) II ಮತ್ತು IV

9. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ತನ್ನ ಬದ್ಧತೆ ತೋರುವುದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶವು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ
- (A) ಜನನ ದರ ಹೆಚ್ಚಳ
(B) ಶಿಶು ಮರಣ ದರ ಇಳಿಕೆ
(C) ಭಾರತವು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
(D) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 65 ಹುಡುಗಿಯರು 18 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮದುವೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ
10. ಚಲನಾಂಗ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳ ಮಗುವು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಶಾಲೆಗೆ ಗೈರುಹಾಜರಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ಎದುರಾಗಿರುವ ಅಡೆತಡೆ ಎಂದರೆ
- (A) ಭೌತಿಕ ವಿನ್ಯಾಸ (B) ದೈಹಿಕ
(C) ಬೌದ್ಧಿಕ (D) ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ

ಭಾಗ - II

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ :

5 × 2 = 10

11. ನೀವು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಲು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
12. ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು ?
13. ಮಗುವಿನ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಟದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
14. “ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.” ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕಾರಣ ನೀಡಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
15. “ತಾರುಣ್ಯಾವಸ್ಥೆಯು ಅಸ್ಥಿತ್ವದ ಹುಡುಕಾಟದ ಅವಧಿ.” ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.
16. ದೃಷ್ಟಿದೋಷವುಳ್ಳ ಮಗುವಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದಕರ ತರಗತಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುವಿರಿ ?
17. ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
18. ಸಮಾನತೆ ಮೌಲ್ಯದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವಿರಿ ?

ಭಾಗ - III

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ (a) ಮತ್ತು (b) ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

8 × 5 = 40

19. a) “ಶಾಲೆಯು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.” ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ.

ಅಥವಾ

- b) “ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಧನ.” ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ.

20. a) “ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅನನ್ಯತೆಯ ವಿಕಾಸವು ಗತಿಶೀಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.” ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.

ಅಥವಾ

- b) “ಸಾಮಾಜಿಕರಣ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳು, ಅನುಭೂತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಆಕಾರ ನೀಡಿದೆ.” ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.
21. a) ಮಗುವಿನ ಸಾಮಾಜಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಮವಯಸ್ಕರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಮಗುವಿನ ಸಾಮಾಜಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
22. a) ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕಾಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲು ಇರುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸುವಿರಿ ?

ಅಥವಾ

- b) ಮೂರ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವಿರಿ ?
23. a) “ಕಲಿಕೆಯು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.” ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.

ಅಥವಾ

- b) “ಕಲಿಕೆಯು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನವೂ ಸಹ ಆಗಿದೆ.” ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.
24. a) ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ತಾರುಣ್ಯಾವಸ್ಥೆಯ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
25. a) “ಋಣಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಅಡೆತಡೆಯಾಗಿದೆ.” ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.

ಅಥವಾ

- b) “ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳು ಹೊರ ಉಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.” ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.
26. a) ವಿವಿಧ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಐದು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸ ಮಾಡಲು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಐದು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

(English Version)**PART - I**

Four choices have been given for each of the following questions. Choose the most appropriate answer and write in the answer-book. All the questions are compulsory. 10 × 1 = 10

1. Child centred approaches arise from the ideologies that emphasise the
 - (A) Knowledge
 - (B) Society
 - (C) Curriculum
 - (D) Individual.
2. Inclusive approach emphasises
 - (A) Subject oriented teaching
 - (B) Equitable opportunities for all
 - (C) Group teaching
 - (D) Learning in segregated areas.
3. Rohit is six years old. He is able to pretend and has mental representation. This indicates that he is in the stage of intellectual development.
 - (A) Concrete operation
 - (B) Sensori-motor
 - (C) Pre-operation
 - (D) Formal operation.
4. If children have to be taught how to take turns, not to grab things from others and follow rules, the type of play that could be used is
 - (A) Associative play
 - (B) Competitive play
 - (C) Parallel play
 - (D) Independent play.
5. A teacher is using more of slides, charts, models and pictures in his/her classroom. This indicates that the teacher is catering to the needs of
 - (A) Visual learners
 - (B) Auditory learners
 - (C) Kinesthetic learners
 - (D) Writing learners.
6. The following beliefs will not help in inclusive education :
 - I. All children have same needs and potentials
 - II. Involvement of parents and community matters
 - III. All children cannot learn
 - IV. The Right to Education is a basic right for all children.

Of these

- (A) I and II
- (B) I and III
- (C) II and III
- (D) II and IV.

7. The article which puts education in the concurrent list is
(A) Article 21(A) (B) Article 350(A)
(C) Article 256 (D) Article 28.
8. Which of the following statements are *true* about learning ?
I. All learners have same style of learning
II. Learning is unique to a given learner
III. Learners do not differ in terms of their speed of learning
IV. Learners learn inside and outside the school contexts.

Of these

- (A) III and IV (B) I and III
(C) I and II (D) II and IV.
9. Which of the following aspects indicates that India has made commitment towards ensuring the Basic Rights of children ?
(A) Birth rate is high
(B) Infant mortality rates are down
(C) India has highest number of child labourers
(D) 65% of girls in India are married by the age of 18.
10. A child with motor disability is absent due to inability to use toilet in the school. The barrier faced by the child in this situation is
(A) Structural design (B) Physical
(C) Intellectual (D) Psychological.

PART – II

Answer any *five* of the following questions, each answer not exceeding *half a page*. 5 × 2 = 10

11. List out *two* measures that you would take up to become a professional teacher.
12. What is the difference between curriculum and syllabus ?
13. Explain the function of play in cognitive development of a child.
14. “It is necessary for teachers to study the sociology of education.” Give *four* reasons to justify the statement.
15. ‘Adolescence is the period of search for identity.’ Give reasons.
16. How do you create a congenial atmosphere for a child who is visually challenged ?

17. Mention *four* benefits of the reservation policy.
18. How would you create a classroom that practises egalitarian values ?

PART – III

There is an alternate question for each of the following. Answer either 'a' or 'b', each answer not exceeding *one* page. 8 × 5 = 40

19. (a) "The school is a structured space for guided learning." Justify the statement.

OR

- (b) "Schooling is seen as an instrument of social advancement." Justify the statement.

20. (a) "Developing personal identity is a dynamic process." Analyse the statement.

OR

- (b) "Socialization helps to shape our thoughts, feelings and actions." Analyse the statement.

21. (a) Explain the role of peer group in socialization of a child.

OR

- (b) Explain the role of community and mass media in socialization of a child.

22. (a) How do you face the challenges to teach learners with different speed of learning ?

OR

- (b) What activities would you plan for children at concrete operational stage ?

23. (a) "Learning is a purposeful activity." Analyse.

OR

- (b) "Learning is both a process and product." Analyse.

24. (a) Explain the characteristics of emotional development during late childhood.

OR

- (b) Explain the characteristics of emotional development during adolescence.

25. (a) 'The biggest barrier to inclusion is the negative attitude.' Analyse.

OR

(b) 'Pedagogy and evaluation procedures can lead to dropping out of disadvantaged children.' Analyse.

26. (a) Mention *five* measures that you would take up to create opportunity for children from diverse backgrounds.

OR

(b) Mention *five* measures that you would take up to make learning more interesting and relevant for gifted children.

=====